

شنیدن، هدیه علم به یاسمین

به بهانه ویدئوی پر باز دید و واکنش فرزند ناشنوا به شنیدن صدای مادرش برای اولین بار، به سراغ خانواده این دختر و کادر این عمل رفتیم تا از این لحظات ناب بگویند

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

چهارشنبه ۲۹ دی ۱۴۰۰

۱۶ جمادی الثانی ۱۴۴۲

شماره ۲۰۸۵۶

۲۰۷۶

نجات شکندی | روزنامه نگار

پرونده

ویدئوی در شبکه‌های اجتماعی پر باز دید شده که در آن یک دختر بچه برای اولین بار توانایی شنیدن را از طریق کاشت حلزون در گوش به دست آورده است. در لحظاتی تاثیر گذار از این ویدئو، یاسمین پس از آن که برای اولین بار صدای مادرش را می‌شنود، با گریه ناشی از این صدا خودش را به آغوش مادر می‌اندازد و دونفری صحنه‌ای بی‌بدیل را خلق می‌کند که مورد توجه کاربران فضای مجازی قرار گرفته است. خلاصه این که داستان یاسمین و نحوه شنیدنش، باعث شد در پرونده امروز زندگی سلام به سراغ خانواده‌اش و دو عزیز بی‌برویم که موجب شنیدن دوباره یاسمین شده‌اند تا بیشتر راجع به یاسمین و به طور خاص راجع به کاشت حلزون و بازگشت شنوایی در افراد زیر پنج سال گپ بزنیم.

واکنش فرزند ناشنوا به صدای مادرش برای اولین بار

یاسمین الان می‌تواند بابا و ماما بگوید

خانواده یاسمین ذوق زده از لحظه شنیدن فرزندشان از واکنش‌ها و مراحل درمان کودک دل‌بندشان می‌گویند

لذت بخشی است. من هم وقتی بعد از سه سال یاسمین در مطب دکتر به صدای من واکنش نشان داد، نتوانستم گریه نکنم. این حس خیلی عالی بود بهترین حس برای من و همسر. یاسمین من حالا هم می‌شنود، هم حرف می‌زند و با این که روند درمانی سختی را پشت سر گذاشته و هنوز هم کلاس می‌رود؛ اما ما شاکریم و امیدواریم که روز به روز بهتر شود. یاسمین تک فرزند مانیست، یک برادر بزرگ تر شش ساله دارد که خوار اشکر سالم است. در پروسه درمان یاسمین با خیلی‌ها آشنا شدم، کودک من و دو کودک دیگر سه نفر اولی بودند که در مازندران عمل شدند اما یاسمین نسبت به همه آن‌ها هم بزرگ‌تر بود و هم ناشنوتر، همچنین توانایی ادای کلمات را هم نداشت. باز خوردهای بعد از آن ویدئو هم بی‌نظیر بود، همسایه‌ها، آشنایان و هر کسی از دوستان که این ویدئو را دیدند، اشک در آمد و خیلی خوشحال بود. یادم هست که به ما می‌گفتند خیلی کیف کردیم، مثل حسن الان، وقتی که یاسمین را صدا می‌زنیم و در جواب می‌گوید، بله.»

برای دیدن این ویدئو کیو آر کد را اسکن کنید.

روز با نصب دستگاه شنوایی سنجی، آن ویدئو که در شبکه‌های اجتماعی پر باز دید شد، ضبط شد. الان هم او هفته‌ای ۲ تا ۳ بار در کلاس‌های گفتار درمانی و شنوایی شرکت می‌کند. پیشرفت فوق‌العاده‌ای داشته است در حدی که الان می‌تواند بابا و ماما نام هم بگوید. راجع به هزینه هم باید بگویم، زیاد نشد، تقریباً شش میلیون برای بیمارستان بود که بعد از مدتی از طریق بیمه و تسلی و توسط بهزیستی، نصف آن به ما پرداخت شد. در کل فوق‌العاده بود، شما فرض کنید بچه‌تان بعد از ۳-۴ سال و بعد از یک عمل سنگین بشنود و بتواند حرف بزند، این فوق‌العاده است. نمی‌توانم آن حس را برای شما بازگو کنم، انگار دنیا را به ما داده بودند. یاسمین ما که به واسطه شنیدن توانایی صحبت کردن هم نداشت، حالا هم می‌تواند حرف بزند و هم بشنود. واقعا دست‌آقای منادی و کیا کجوری در دکنند.»

نتوانستیم در آن لحظه گریه نکنیم مادر یاسمین هم که در آن ویدئو بود، در توضیح این اتفاق و حس نابش در آن لحظه می‌گوید: «برای هر مادر و پدری وقتی اولین بار صدای فرزندش را بشنود، حس بی‌نظیری

ما اصالتاً بابل‌سری هستیم و واکنش مردم هم به این ویدئو فوق‌العاده بود. این اولین واکنش پدر و مادر یاسمین سوال ما بود. پدر یاسمین در توضیح نحوه شنیدن یاسمین می‌گوید: «خب فرزند من نمی‌شنید و ما از وقتی یاسمین در برابر صدای تلویزیون و باقی صداها می‌محیط، واکنشی نشان نمی‌داد متوجه ضعف در شنوایی اش شدیم. بنا بر این به سراغ آقای «منادی» شنوایی سنج رفتیم و ایشان هم با معاینه اولیه و تست‌هایی که از یاسمین گرفت، متوجه شد که یاسمین به کل نمی‌شنود و این طور شد که دختر من به فهرست عمل اضافه شد. ابتدا قرار بود در تهران عمل شود که آقای منادی هماهنگی‌هایی را با دکتر کیا کجوری انجام داد، در نهایت تصمیم بر این شد اولین عمل حلزون گوش در بابل روی یاسمین که آن موقع سه سالش بود، انجام شود. این شد که ما مدت شش ماه در نوبت عمل بودیم و بعد از این که به لطف خدا عمل شد، بعد از ۴۵

شنوایی تنها حس است که می‌توان آن را برگرداند

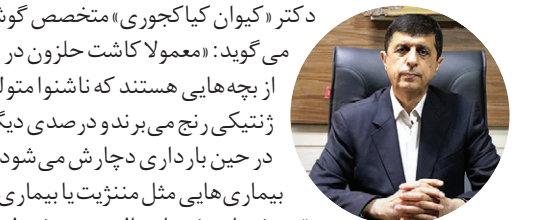
گفت و گو با متخصص گوش و حلق و بینی که خالق این اتفاق پر باز دید در شبکه‌های اجتماعی بود، راجع به عمل کاشت حلزون و واکنش‌های کودک بعد از این عمل و ...

دکتر «کیوان کیا کجوری» متخصص گوش، حلق و بینی درباره سن و نوع عمل کاشت حلزون می‌گوید: «معمولاً کاشت حلزون در دو گروه از افراد انجام می‌شود. دسته اول، گروهی از بچه‌هایی هستند که ناشنوا متولد می‌شوند. در صد زیادی از این افراد مشکلات ژنتیکی رنج می‌برند در صدی دیگر از عوامل پاتولوژی و بیماری‌های خاصی که مادر در حین بارداری دچارش می‌شود. دسته دوم، افراد بالغی که دارای تکلم هستند و با بیماری‌هایی مثل مننژیت یا بیماری ژنتیکی که در سنین بالاتر نمود پیدا می‌کند، دچار نقص شنوایی شده‌اند. البته پیش شرط درمان این افراد قدرت تکلم و درمان نشدن با سمک است. اما در باره بچه‌ها باید بگویم نوزادانی که معمولاً به صورت ناشنوا متولد می‌شوند ابتدا با انجام تست‌های اولیه یا به اصطلاح «OAE» غربالگری می‌شوند. در این تست‌ها مشخص می‌شود کودک ناشنواست و طی زمان با مغلطه و تست‌های بیشتر معلوم می‌شود آیا سمک باعث پیشرفت تکلم در دوره رشد می‌شود یا خیر. وقتی مشخص شد وسایل کمک شنوایی هم نمی‌تواند به این افراد کمک کند، کودک را از نظر مغزی و ارگانیک اندام شنوایی، بررسی می‌کنند و در صورت نر مال بودن، برای عمل پروتز که اسم کاشت حلزون هم روی آن است، کاندیدا می‌شود.»

تشخیص زودهنگام، طلایی‌ترین عامل درمان متخصص تشخیص زودهنگام را مهم‌ترین عامل برای درمان ناشنوایی می‌داند و اضافه می‌کند: «این عمل بهتر است در بچه‌هایی که تازه متولد می‌شوند، بین ۱ تا ۳ سالگی و به اصطلاح قبل از شروع تکلم انجام شود، البته حداکثر سن این عمل قبل از ۵ تا ۶ سالگی است. این بازه سنی به این دلیل است که در سن‌های بالاتر، به دلیل فعال شدن قدرت تکلم در مغز، دیگر این عمل نمی‌تواند مفید باشد. پس مهم‌ترین شاخص برای این عمل تشخیص زودهنگام و قبل از سه سالگی است. عمل یاسمین هم قبل از سه سالگی انجام شده است. در کل باید این نکته را اضافه کنم که این عمل مربوط به قبل از شروع تکلم است یا برای آن‌هایی مفید است که قدرت تکلم دارند و به دلایلی طی زمان شنوایی خود را از دست داده‌اند. کودکی که بعد از این سن ناشنوا بماند، توانایی حرف زدن هم نخواهد داشت و متأسفانه فعلاً برای افرادی که مشکلشان در بچگی دیر تشخیص داده شده، این عمل کاربردی ندارد. پس تشخیص در کودکی و در بدو تولد خیلی مهم است.»

هزینه این عمل ۵۰۰ میلیون است اما از بیمار ۳ میلیون می‌گیریم دکتر کیا کجوری که سابقه بیش از ۳۳ سال عمل در حوزه گوش و حلق و بینی را دارد، درباره نوع و هزینه پروتز یا حلزون کار گذاشته شده در گوش فرزندانش می‌گوید: «سه تا پروتز مختلف است که مورد تأیید انجمن غذا و داروی آمریکا FDA هم قرار گرفته است. این سه تا که در کشور ما هم موجود است شامل استریلیتی، اتریسی و آمریکایی است که بر حسب شرایطی مانند نتایج آزمایش‌ها یا سن بیمار، استفاده می‌شود. پروتزها هم وارداتی هستند و از طریق هیئت‌امانی وزارت بهداشت و بازرگانی وارد و با قیمت بسیار نازل برای بیمار کار می‌شود. در بیشتر حالات، این عمل یک عمل خیریه است و هر چند ممکن است نزدیک ۵۰۰ میلیون هزینه شود اما از مرخص چیزی حدود شش میلیون دریافت می‌شود که نصف آن را هم بیمه یا بهزیستی می‌پردازد و برای ما هم به عنوان پزشک یک نوع باقی‌الصالحات است. گروه ما هم که هشت ماه است در بابل مازندران فعال است، توانسته در این مدت ۱۱ عمل موفق انجام دهد. باید این نکته را هم اضافه کنم که در خطه شمال، مرکز ما یعنی بابل نه تنها جواب‌گویی استان مازندران بلکه جواب‌گویی دیگر استان‌های مجاور و شهرهایشان از جمله گلستان و گنبد یاسمنان و شاهرود هم هست.»

اختلال ۷۰ درصد بیماران این حوزه مانند یاسمین است «اولین باری که مرخص شنوایی‌اش بر می‌گردد من را بیشتر از خانواده‌ها به گریه می‌اندازد». دکتر کیا کجوری با گفتن این نکته از واکنش‌های بچه‌ها و حس و حال خودش پس از شنیدن می‌گوید: «فرض کنید بچه‌ای که قرار است با هزاران مشکل دست و پنجه نرم کند، می‌تواند با این عمل به شرایط عادی زندگی برگردد و این فوق‌العاده است. باید بگویم مادر کاشت‌های حلزون در سطح کشور که حدود ۲۰ و چند سال است انجام می‌شود افرادی را داریم که بعد از انجام این عمل، پیشرفت زیادی در زندگی کردند و مثلاً شخصی را داریم که الان دندان پزشکی است. این ارزش و مرتبه علم به خصوص علم پزشکی را می‌رساند که می‌تواند یک فرد ناتوان را توانمند کند. شاید جالب باشد که بدانید این حس یعنی حس شنوایی تنها حس است که می‌توان آن را برگرداند. این بسیار ارزشمند است و آدم احساس غرور می‌کند از این همه لطف و قدرتی که خدا برای توفیق خدمت به آدم داده است. یاسمین هم بیماری با اختلالات ژنتیکی بود که حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد بیماران این نوع عمل را تشکیل می‌دهند. درباره اولین عکس‌العمل هم باید بگویم، فرض کنید طفلی تا حالا از قدرت شنیدن محروم بوده است و یک دفعه می‌شنود و طی هیجان‌انگیزی درونی و عاطفی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. به خصوص وقتی مشاهده می‌کند چیزی در مغزش و در ذهنش ایجاد می‌شود که تا زگی دارد و این خودش باعث اضطراب و هیجان می‌شود.»

برای ما همیشه اولین لحظه شنیدن کودک تازگی دارد

شنوایی سنج یاسمین در باره ماجرای این ویدئوی پر باز دید، شغل‌اش و ... می‌گوید

۶ هفته بعد از عمل، بچه برای اولین بار می‌شنود این شنوایی سنج اهل مازندران درباره چگونگی عمل و دستگاه نصب شده در این عمل هم می‌گوید: «این عمل شامل دو بخش است. یک بخش داخلی پروتز که در داخل گوش و حلزونش قرار می‌گیرد و یک بخش بیرونی که حدود شش هفته بعد از عمل جراحی روی گوش بیمار قرار می‌گیرد و بعد از آن تنظیم می‌شود. آن جاست که بچه برای اولین بار می‌شنود. بعد از نصب پردازشگر گفتار، کودک باید ۱۰۰ جلسه کلاس توان بخشی برود که شامل توان بخشی شنیداری و گفتار درمانی است که باعث می‌شود قدرت تکلم

شنوایی سنجی هم بخشی از پروسه درمان در این کودکان ناشنواست. «منادی» که شنوایی سنج یاسمین بوده است درباره این پرونده و پرونده‌های مشابه آن حرف‌های جالبی می‌زند که در ادامه خواهید خواند.

ضبط این ویدئو از قبل بر نامه‌ریزی نشده بود «حسن منادی» شنوایی سنج که جزو تیم درمانی کاشت حلزون در مرکز بابل هم است، راجع به ویدئوی یاسمین و بازخوردهای آن و نحوه کار خود می‌گوید: «ضبط این ویدئو و انتشار آن از قبل بر نامه‌ریزی شده نبود. ما از هر بچه‌ای که بار اول برای او پردازشگر گفتار نصب می‌شود، در اولین لحظه شنیدن برای ثبت در پرونده فیلم تهیه می‌کنیم. مثلاً قبل از یاسمین یک بیمار داشتیم که پدرش نوازنده بود و در اولین تجربه برای کودک خود نوازندگی کرد. درباره تخصص خود هم باید بگویم که شنوایی سنجی، کارش در دیابلی اختلالات شنوایی در نوزادان و بزرگسالان است. در نوزادان به دلیل آن که ناشنوایی موجب عقب ماندگی در رشد گفتار و زبان می‌شود اهمیت زیادی دارد که در سنین پایین بتوانیم آن را شناسایی و ردیابی کنیم و اقدامات لازم را برای درمان انجام دهیم زیرا سن رشد گفتار و زبان تا پنج سالگی است. یعنی اگر کودکی تا پنج سالگی نتواند به حرف بیاید بعد از آن هر اتفاقی برای او بیفتد حتی اگر شنوایی او طبیعی و نر مال هم شود باز نمی‌تواند گفتار را به دست بیاورد. ردیابی سن نوزادان تا قبل از چهار ماهگی بسیار مهم است و باید با انجام یک سری آزمایش‌ها قدرت شنوایی سنجیده و در صورت تشخیص کم شنوایی، سمعک تجویز شود و بعد از آن یک سری کلاس تربیت شنوایی و توان بخشی برگزار می‌شود. در صورتی که به سمک جواب ندهد یعنی کم شنوایی عمیق و بالاتر باشد منجر به عمل جراحی و کاشت حلزون می‌شود. قسمت خارجی هم باید تا بد بماند که چیزی شبیه سمک اما با رویکرد متفاوت از آن است.»

بر گردد. پس باز هم تا یکدی می‌کنم هر چه این عمل در سن پایین‌تر انجام و شخص کم شنوا زودتر تشخیص داده شود، شانس موفقیت عمل بیشتر است. زمان مهم‌ترین عامل است. تنها عمل هم برای برگشتن شنوایی، کاشت حلزون است. ممکن است مشکلات دیگری اگر باشد مانند پارگی پرده گوش و ... و عمل‌های دیگر بهبود یابند اما عمل حلزون گوش یکی از منحصر به فردترین عمل‌ها در سطح جهانی است که توانسته یک حس از حواس را برگرداند.»

بچه‌ها بعد از شنیدن برای اولین بار، مفهوم صدا را درک نمی‌کنند او در انتها درباره واکنش بچه‌ها بعد از اولین بار شنیدن و ذوق خود، همکاری و از همه مهم‌تر خانواده‌ها می‌گوید: «معمولاً بچه‌ها دو دسته هستند. بعضی از بچه‌ها خیلی ساکت می‌شوند و بعضی که سن بالاتری دارند معمولاً واکنش آن‌ها شکل دیگری دارد. صدا برای آن‌ها چیز جالب و جدیدی است و این صدا تا زمانی که برایشان مفهوم سازی و درک شود، نیازمند توان بخشی و گفتار درمانی مداوم است. یعنی فرد صدا را می‌شنود اما برای درک نیازمند کلاس است. این کلاس‌ها در کنار استفاده مداوم از پردازشگر به فرد امکان بهبود در امر شنیدن را می‌دهد. جالب‌ترین چیزی که ما می‌بینیم اشک شوق والدین در اولین لحظه‌ای است که فرزند دل‌بندشان می‌شنود. با این که این عمل ۱۱ بار انجام شده است اما باز این بر خورد برای ما تازگی دارد و ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد.»

